

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP lub wejdź na: www.skanska.pl/bhp, one.skanska/bhp

Szkolenia specjalistyczne – kierowanie ruchem, hakowi, na uprawnienia, kwalifikacyjne

18.4

Standard pracy

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Skanska S.A.
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Skanska S.A.
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

Standard ten zawiera minimum wymagań dotyczących szkoleń specjalistycznych.

W procesie realizacji budowy wykonywanych jest wiele czynności wymagających specjalnych kwalifikacji i uprawnień. Także obsługa wielu maszyn i urządzeń jest możliwa wyłącznie przez osoby posiadające specjalne uprawnienia. Nabywanie takich uprawnień odbywa się w trybie szkoleń specjalistycznych, zakończonych egzaminami potwierdzającymi wymagany poziom wiedzy, kwalifikacji i umiejętności.

A. Wymagania ogólne

1. Kwalifikacje zawodowe to zestaw wiedzy i umiejętności wymaganych do realizacji zadań zawodowych w wybranej specjalności.
2. Kwalifikacje wynikają z określonych dokumentów, którymi są świadectwa, dyplomy i zaświadczenia.
3. Na podstawie dokumentów potwierdzających kwalifikacje można domniemywać, że legitymująca się nimi osoba ma zgodne z obowiązującymi przepisami kompetencje wymagane do wykonywania zadań lub obsługi urządzeń odnośnie:
 - poziomu – zakresu umiejętności wynikających ze złożoności oraz rozpiętości obowiązków i zadań
 - specjalizacji – rodzaju koniecznej wiedzy czy umiejętności posługiwania się określonymi urządzeniami i narzędziami.
4. Kwalifikacje mogą być nabywane w ramach:
 - systemu szkolnego
 - systemu kursowego
 - praktyk.
5. Uprawnienia to formalne upoważnienie do wykonywania przez pracownika danego rodzaju pracy, zawodu lub czynności.
6. Rodzaje maszyn i urządzeń, do obsługi których wymagane są uprawnienia, określają przepisy szczegółowe.
7. Rodzaje uprawnień i klasy świadectw kwalifikacyjnych zawarto m.in. w standardach szczegółowych: „2.5 Podnośniki”, „11.3 Żurawie, żurawiki,

dźwigi, windy, suwnice”, „14.1 Maszyny do robót ziemnych”, „14.2 Maszyny do robót budowlanych”, „14.3 Maszyny do robót pomocniczych i wykończeniowych”, „4.1 Organizacja pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych”, „4.2 Polecenia na prace, kwalifikacje, uprawnienia”.

8. Dokonując **Oceny Ryzyka dla Zadania** oraz opracowując **Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR)** należy każdorazowo uwzględniać wymagania przepisów w zakresie uprawnień i kwalifikacji posiadanych przez pracowników zatrudnianych na stanowiskach, dla których opracowywane są te dokumenty.

B. Tryb uzyskiwania uprawnień

1. Uprawnienia nabywa się najczęściej w trybie szkoleń i kursów zakończonych egzaminem końcowym.
2. Wszystkie kursy są prowadzone w oparciu o programy szkoleń opracowane i zatwierdzone zgodnie z przepisami szczegółowymi.
3. Szkolenia i kursy na uprawnienia prowadzi jednostki posiadające uprawnienia w tym zakresie, wydane w oparciu o obowiązujące przepisy szczegółowe.
4. Potwierdzeniem nabycia uprawnień są imienne zaświadczenia kwalifikacyjne wydawane według wzorów ustalonych przepisami szczegółowymi.
5. Ważność zaświadczeń potwierdzających nabycie uprawnień może być:
 - terminowa
 - bezterminowa.

6. Każde szkolenie na uprawnienia określa warunki przyjęcia uczestnika, dotyczące głównie:
 - wieku
 - wykształcenia
 - przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy w zakresie określonych kursów uprawnień.
7. W Skanska S.A. w zakresie szkoleń specjalistycznych obowiązują wewnętrzne procedury dotyczące kwalifikacji zawodowych, określające tryb:
 - zasad kierowania na szkolenia i kursy
 - kosztów finansowania związanego ze szkoleniami i kursami
 - obowiązków stron (Rys. 1, 2).

Rys. 1 Wzór - Zaświadczenie kwalifikacyjne Urzędu Dozoru Technicznego

Rys. 2 Wzór - Świadcstwo kwalifikacyjne Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich

C. Rodzaje uprawnień

1. W Skanska S.A. obsługa maszyn i urządzeń technicznych oraz instalacji i sieci energetycznych, a także wykonywanie czynności z zakresu organizacji i prowadzenia transportu bliskiego oraz kierowania ruchem wymagają posiadania uprawnień określonych przepisami szczegółowymi.
2. Uprawnienia takie są konieczne do obsługi i eksploatacji:
 - maszyn do robót ziemnych
 - maszyn do robót drogowych
 - maszyn do transportu pionowego
 - maszyn różnych i innych urządzeń technicznych, w tym głównie: sprzężarek przewoźnych, maszyn do czyszczenia i izolacji rurociągów, niektórych betoniarek, pomp do mieszanki betonowej, agregatów tynkarskich, podajników do betonu, wózków podnośnikowych, rusztowań budowlano-montażowych metalowych
 - urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających energię elektryczną
 - urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz inne urządzenia energetyczne
 - urządzeń, instalacji i sieci gazowych wytwarzających, przetwarzających, przesyłających, magazynujących i zużywających paliwa gazowe.
3. Czynności hakowych oraz kierujących ruchem przy realizacji robót drogowych można powierzać wyłącznie osobom posiadającym uprawnienia w tym zakresie.
4. Przygotowując i organizując stanowiska hakowych oraz dla osób kierujących ruchem należy uwzględnić wskazania zawarte w standardach szczegółowych: „5.1 Organizacja ruchu na budowie zamkniętej”, „5.2 Organizacja ruchu na budowie liniowej”, „5.4 Oznakowanie i prowadzenie robót pod ruchem”, „5.5 Kierowanie ruchem”, „11.5 Znaki i sygnały bezpieczeństwa. Hakowi i sygnaliści”.
5. Niezależnie od posiadanych uprawnień wymienionych w punktach: C2 i C3 osoby te podlegają szkoleniom dotyczącym bezpieczeństwa pracy, w tym głównie: szkoleniom wstępnym ogólnym, instruktażom stanowiskowym, szkoleniom informacyjnym oraz wprowadzającym, a także informacjom z zakresu oceny ryzyka zawodowego.